

Lapin yliopiston ylioppilaskunta

Opiskelijapoliittinen linjapaperi 2024-2025

Hyväksytty edustajiston kokouksessa 9/2023

LAPIN YLIOPISTON YLIOPPILASKUNTA
THE STUDENT UNION OF THE UNIVERSITY OF LAPLAND

Sisällysluettelo

Johdanto.....	3
Opiskelijapolitiikka Lapin yliopiston tasolla.....	4
Yliopiston institutionaaliset rakenteet	4
Yliopisto-opinnot	4
Hyvinvointi	6
Opiskelijapolitiikka Rovaniemen tasolla.....	7
Kaupungin palvelut ja kaupunkikuva	7
Julkinen liikenne	8
Työelämä	8
Opiskelijapolitiikka valtakunnan tasolla	9
Opiskelijan talous	9
Korkeakoulukentän rakenteet.....	10
Opiskelijapolitiikka kansainvälisellä tasolla.....	11

Johdanto

Tervehdys,

Lapin yliopiston ylioppilaskunta (LYY) valvoo jäsentensä etua monella eri tasolla. LYY valvoo jäsentensä etua muun muassa yliopiston sisäisissä työryhmissä, konsernin hallintoelimissä ja tiedekuntaneuvostoissa. Valvontatyötä tekevät esimerkiksi LYYn hallitus, edustajisto, työntekijät ja LYYn valitsevat hallinnon opiskelijaedustajat.

LYYn toiminta perustuu tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen. LYYn toiminnan tavoitteet ja arvopohja avataan tarkemmin ylioppilaskunnan strategiassa, johon tämä linjapaperi perustuu. On tärkeää, että LYYn vaikutustyö eri edunvalvontaympäristöissä on läpinäkyvää, ja että jäsenistöllä on tarpeeksi olemassa tietoa ja työkaluja siihen, miten ylioppilaskunnan ajamiin asioihin voidaan vaikuttaa.

Tämä nyt lukemasi asiakirja on LYYn opiskelijapoliittinen linjapaperi vuosiksi 2024–2025. Linjapaperi on suunniteltu olemaan työkalu niin aktiiviselle toimijalle kuin ylioppilaskunnan jäsenelle nähdä, mitä erilaisia linjoja LYY ajaa erilaisilla tasoilla.

Linjapaperissa on määritetty LYYn opiskelijapoliittiset linjat neljällä erilaiselle tasolle: Lapin yliopiston taso, Rovaniemen taso, valtakunnallinen ja kansainvälinen taso. Lapin yliopiston taso sisältää muun muassa linjauksia yliopiston kehitykseen, kampuksen palveluiden kehitykseen ja opiskelijan hyvinvointiin yliopistossa. Rovaniemen tasolla käydään läpi ylioppilaskunnan edustamia linjoja suhteessa Rovaniemen kaupungin alueen kehittämiseen opiskelijanäkökulmasta. Valtakunnan tasolla puolestaan pureudutaan LYYn ajamiin asioihin valtakunnan opiskelijapolitiikassa.

Suosittellemme tutustumaan strategian ja linjapaperin lisäksi muun muassa ylioppilaskunnan sääntöihin, keskipitkän aikavälin taloussuunnitelmaan sekä vuosittaisiin hallintoasiakirjoihin, kuten toimintasuunnitelmaan ja hallitusohjelmaan. Nämä asiakirjat löytyvät muun muassa LYYn verkkosivuilta.

Rovaniemellä 16.11.2023

Jesse Häyhä
Edustajiston puheenjohtaja

Viljo Vuorimäki
Hallituksen puheenjohtaja

Krista Ulkuniemi
Ohjelmatyöryhmän sihteeri,
edunvalvonta-asiantuntija

Opiskelijapolitiikka Lapin yliopiston tasolla

Yliopiston institutionaaliset rakenteet

- Lapin yliopisto on autonominen ja profiililtaan korkeatasoinen tiede- ja taideyliopisto.
- Lapin yliopistossa on ympäristöohjelma, jonka toteutumista auditoi ulkopuolinen toimija.
- Lapin yliopiston tulee sitoutua Yliopistojen rehtorineuvoston UNIFI:n kestävän kehityksen ja vastuullisuuden teeseihin.
- Lapin yliopiston tulee sitoutua olemaan hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.
- Lapin yliopiston opiskelijoilla tulee olla yliopiston hallintojohtosäännössä vahvistettu ja tunnustettu rooli osana yliopiston päätöksentekoa eri yliopiston kollegiaalisissa päätöselimissä ja työryhmissä.
- Lapin korkeakoulukonsernissa opiskelijoiden osallistuminen päätöksentekoon on turvattava kaikilla päätöksenteon asteilla.
- Lapin yliopiston tulee olla Suomen johtava arktisten asioiden asiantuntijavaikuttaja.

Yliopisto-opinnot

- Lapin yliopistossa tarjottavien opintojen tulee olla asiantuntijuuteen tähtääviä, sivistäviä sekä työmarkkinoilla tunnustettuja.
- Lapin yliopistossa tulee säilyttää hakijan asiantuntemusta ja soveltuvuutta haettavalle alalle mittaavat valintakokeet todistusvalinnan rinnalla.
- Avoimen yliopiston opintoja on kehitettävä opintotarjontaa laajentamalla. Avoimen väylän opintotarjonnan ei tule kuitenkaan haitata ja olla ristiriidassa tutkinto-opiskelijan mahdollisuuksiin edetä opinnoissaan. Avoimen väylän kautta voi tulla enintään 10 % opiskelijavalinnasta.
- Lapin yliopistossa tulee olla vapaa sivuaineoikeus.
- Aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen tulee olla palvelupolultaan yhdenmukaista ja opiskelijalle helposti saavutettavaa.
- Opetussuunnittelutyössä tulee huomioida opiskelijan kriisitietoisuuden nosto sekä kestävän kehityksen tavoitteiden ymmärtäminen.
- Lapin yliopistossa suoritettavissa opinnoissa tulee tarkkailla opintopisteiden ja opintojen vaatiman työmäärän suhdetta toisiinsa. Opiskelijan opiskelukyky ei saa vaarantua epäsuhtaisten vaatimusten vuoksi.
- Lapin yliopistossa opetus tulee järjestää opiskelijan näkökulmasta mahdollisimman joustavasti läsnä, hybridi- ja etätoteutuksia hyödyntäen.

- Opetushenkilöstön kouluttamiseen koskien verkko-oppimisympäristöjen toteuttamista tulee panostaa. Lisäksi yliopistolla on löydettävä ajantasainen laitteisto etäopetuksen toteuttamiseen.
- Jokaiselle Lapin yliopiston maisterivaiheen opiskelijalle tulisi myöntää voucher harjoitteluapuraha.
- Tutkinnon suorittamisen kannalta välttämättömissä opinnoissa ei tule velvoittaa henkilökohtaisiin taloudellisiin panostuksiin kurssin suorittamiseksi. Vapaaehtoisissa opinnoissa pyritään myös taloudelliseen tasa-arvoon ja opiskelijajäystävällisiin osallistumiskuluihin.
- Lapin yliopiston opintoalojen sisäänotoissa tulee säilyttää saamelaiskiintiö.
- Lapin yliopistossa tulee olla laadukas kirjasto, joka tarjoaa ajankohtaisia, opintoja sekä tutkimuksen tekoa tukevia teoksia niin fyysisessä kuin digitaalisessa muodossa.
- Kirjastossa tulee olla mahdollista opiskella ympäri vuorokauden.
- Lapin yliopiston viestintä koskien opintokokonaisuuksia tulee olla ennakoivaa, tavoitettavaa ja saavutettavaa. Viestinnässä tulee korostua selkeys opiskelijan opintojen suhteen.
- Lapin yliopiston on panostettava vaikuttavaan, houkuttelevaan, tavoitettavaan ja saavutettavaan yhteishakuviestintään. Yhteishakuviestinnässä tulee näkyä Lapin yliopiston erityisosaaminen sekä tiedekuntien tutkimus- ja opiskelutoiminta.
- Lapin yliopiston opiskelijoille on varmistettava tarvittava tietämys ja oikeusturva tekijänoikeuskysymyksiin. Yliopisto ei saa hyödyntää asemaansa vaatiessaan opiskelijaa suostumaan tekijänoikeuksien luovuttamiseen.
- Lapin yliopiston opiskelijoilla tulee olla saatavilla ajantasaiset lisenssit ohjelmistoihin, joiden avulla taataan laadukas korkeakoulutus.
- Lapin yliopiston opiskelijoilla tulee olla pääsy paja- ja laboratoriotiloihin sekä kattavat käyttöoikeudet työkoneisiin myös varsinaisen opetuksen ulkopuolella. Opiskelijan tulee pystyä kehittämään omaa ammattitaitoaan myös luentojen ulkopuolella.
- Lapin yliopiston opiskelijalle on taattava tarvittava tieto ja oikeusturva hänen ideansa kaupallisista mahdollisuuksista opinnäytteitä koskettavaa yritysyritystä tehdessä.
- Kunnallisten, alueellisten ja muiden julkisten luottamustehtävien hoitaminen tulee olla mahdollista opiskelijalle opintojen ohessa. Opintojen läsnäolopakollisuudesta tulee joustaa antamalla pakollisia luottamustehtäviä hoitavalle opiskelijalle korvaavia tehtäviä.

Hyvinvointi

- Lapin yliopiston tilojen on oltava terveellisiä, siistejä, turvallisia, viihtyisiä sekä esteettömiä.
- Lapin yliopiston tiloissa, koulutustilaisuuksissa ja yliopiston tai muun yliopistonyhteisön muissa tapahtumissa tulee olla nollatoleranssi kiusaamiseen ja häirintään.
- Lapin yliopiston opiskelijalle tulee olla selvää, miten hän voi ilmoittaa yliopistolla syrjinnästä, häirinnästä, kiusaamisesta tai muusta epäasiallisesta käytöksestä.
- Opiskelijan on saatava laadukasta ohjausta opintojensa aikana. Ohjauksessa on aktiivisesti seurattava opiskelijan etenemistä.
- Lapin yliopistossa tulee olla opintopsykologi osana hyvinvointipalveluja.
- Hyvinvointipalveluihin tulee taata riittävät resurssit, jotta opiskelijan mahdollisuus käyttää palveluja on sujuva ja käyttökyynnys matala.
- Rovaniemen YTHS-toimipisteen palvelujen tulee olla jatkossakin saavutettavissa yliopisto-opiskelijoille helposti ja palvelun tulisi olla esteetöntä, tehokasta ja laadukasta.
- Lapin yliopistosta tulee löytyä laadukkaat ryhmätyöskentelytilat, seisomatyöpisteitä sekä levähtämiseen tarkoitettuja tiloja.
- Lapin yliopisto sitoutuu yhteisen tilan periaatteisiin ja ottaa toiminnassaan huomioon vähemmistöt.
- Lapin yliopisto osallistuu LYYn kanssa ihmisoikeuksia tukevaan toimintaan.
- LYYn tulee edistää opiskelijoiden sosiaalista hyvinvointia ja yrittää aktiivisesti tavoittaa toiminnallaan myös syrjäytymisvaarassa olevat opiskelijat.

Opiskelijapolitiikka Rovaniemen tasolla

Kaupungin palvelut ja kaupunkikuva

- Lapin yliopiston ylioppilaskunnalla tulee olla suora, tunnustettu ja vaikuttava kanava vaikuttaa kaupungin päätöksentekoon. Lisäksi ylioppilaskunnan kuulemismahdollisuuksia on lisättävä.
- Rovaniemellä tulee olla laadukkaat kulttuuripalvelut ja tiloja täytyy löytyä niiden toteuttamiseen harraste- ja ammattitasolla.
- Rovaniemen tulee olla houkutteleva kaupunki paikasta riippumattoman työn tekemiselle.
- Rovaniemellä tulee olla tarjolla laadukkaita ja hintatasoltaan kohtuullisia opiskelijalle soveltuvia asuntoja. Kaupungin tulee tarjota riittävät edellytykset tämän tavoitteen toteutumiselle.
- Lyhytaikaisvuokrauksen vaikutuksia opiskelijoiden vuokra-asuntojen määrään ja vuokran hintaan on tarkkailtava.
- Rovaniemen ja Lapin alueella on panostettava kestäväan ja vastuulliseen matkailuun.
- Matkailuelinkeinossa ja sen kehittämisessä on huomioitava Lapin korkeakoulukonsernin erityisasiantuntijuus.
- Rovaniemen kaupungin tulee tarjota opiskelijoille tilat monipuoliseen liikuntaan ja urheiluun.
- Rovaniemen kaupunkikuvassa tulee korostua luonnonmukainen vihreys, joka nostaa asumisviihtyvyyttä. Viheralueiden määrää tulee kaupungin keskustan ja keskustan lähialueilla lisätä.
- Jokaisessa opiskelijoihin liittyvässä kaupungin toimielimessä on oltava opiskelijaedustus.
- Opiskelijoille sekä ainejärjestöille suunnattujen kokous- ja tapahtumatilojen määrää tulee lisätä. Tilojen tulee olla lisäksi kohtuuhintaisia ja saavutettavia.

Julkinen liikenne

- Julkista liikennettä on kehitettävä lisäämällä ajettavien vuorojen määrää erityisesti ilta-aikaan sekä suunnittelemalla vuoroja uudelleen siten, että ne palvelevat paremmin opiskelijoiden tarpeita.
- Rovaniemen julkisen liikenteen on oltava edullista käyttää opiskelijalle tarjoamalla opiskelijoille lippuja alennettuun hintaan.
- Rovaniemen kaupungin on selvitettävä mahdollisuus kaupunkipyörien käyttöön. Kaupunkipyörien tulee olla mahdollisuuksien mukaan sähköisiä, jotta kulku Rovaniemen maastoissa helpottuu.
- Rovaniemen tulee panostaa kevyen liikenteen väyliin ja niiden talvikunnossapitoon.

Työelämä

- Opiskelijoiden tulisi löytää Rovaniemen kaupungin alueelta toimeksiantoja sekä harjoittelupaikkoja nykyistä enemmän.
- Rovaniemen kaupungin koulutustarjonnassa ja -palveluverkossa on turvattava Lapin yliopiston opiskelijoiden harjoittelumahdollisuudet.
- Lapin korkeakoulukonsernin tekemä tutkimus- ja kehitystyö on näyttävä kaupungin päätöksenteossa.

Opiskelijapolitiikka valtakunnan tasolla

Opiskelijan talous

- Opiskelijan ensisijainen toimeentulo on opintotuki. Opintotuessa ei tule lisätä lainapainotteisuutta. Opintotuen tulorajojen on mahdollistettava opintojen aikainen työssäkäynti järkevästi.
- Opintotuen tason on mahdollistettava hyvä ja terveellinen elämä.
- Pitkän aikavälin tavoitteena on oltava vastikkeeton, yksilökeskeinen ja universaali sosiaaliturvan muoto.
- Asumistuen tulee perustua yleiseen asumistukeen.
- Opiskelijoiden tulee olla osana sosiaaliturvan uudistusta niin, että uudistuksessa on pyrittävä yhdenmukaiseen sosiaaliturvaan.
- Kelan ateriatuen tason on mahdollistettava laadukas, monipuolinen sekä edullinen opiskelijaruoka, joka huomioi erityisruokavaliot.
- Sukupolvien tasa-arvo tulee näkyä Suomen eläkepolitiikassa.
- Yliopiston ja LYYn tulee tarjota opiskelijoille liikunta- ja hyvinvointimahdollisuuksia kohtuullisin kustannuksin.
- Opintolainaa, nostettua tai nostamatonta, ei saa lukea tuloksi minkään sosiaalietuuden tarvetta arvioitaessa.
- Opiskelijoille tulisi taata mahdollisuus Kelan ateriantuen tarjoamaan ruokailuun myös iltapäivisin ja viikonloppuisin, helpottaakseen toimeentuloa sekä terveellistä elämää ja hyvinvointia.

Korkeakoulukentän rakenteet

- Suomalaisissa korkeakouluissa ei tule olla lukukausimaksuja.
- Suomalaisen korkeakoulujärjestelmän tulee perustua jatkossakin duaalimalliin eli yliopistojen sekä ammattikorkeakoulujen erillisyyteen, mutta niiden välistä yhteistyötä tulee kehittää.
- Yliopiston päätöksenteossa tulee säilyä yliopiston sisäisillä yhteisöillä vaikuttava ja vahva valtarooli suhteessa yliopiston ulkopuolelta tuleviin päättäjiin.
- Yliopistolakia uudistettaessa julkisoikeudellisten yliopistojen ja säätiöyliopistojen eroavaisuuksista tulee luopua siinä määrin, kun on mahdollista.
- Yliopistojen perusrahoituksen tulee olla riittävää laadukkaan koulutuksen ja tutkimuksen takaamiseksi läpi Suomen.
- Yliopistojen rahoitusmallin tulisi mahdollistaa yliopiston itsehallinnollinen toiminta yliopiston koosta riippumatta.
- Yliopistojen uusiin aloituspaikkoihin tulee rahoituksen tulla yliopistojen perusrahoituksesta ja rahoituksen tulee olla riittävällä tasolla.
- Ensikertalaisuuskiintiö on rajoitettava maksimissaan 50 % valittavista opiskelijoista.
- Tulevaisuudessakin yliopistojen rahoitusmalleissa tulee olla taiteiden alan koulutukselle vahva alakohtainen painokerroin koskien rahoitusindikaattorien toteutumista.
- Suomen korkeakoulujen TKI-toiminnan rahoittamisessa tulee panostaa ilmasto- ja ympäristöteemoihin.
- Korkeakoulujen digitaalisuutta ja paikasta riippumatonta opiskelua on lisättävä. Samalla on pidettävä huolta saavutettavuuden sekä pedagogiikan toteutumisesta.
- Akateemisen vapauden turvaamiseksi on vahvistettava tutkimuksen perusrahoituksen suhdetta verrattuna kilpailtuun rahoitukseen.
- Korkeakouluilla tulee säilyttää lailla säädetty tutkinnonanto-oikeuden monopoli.
- Yliopistoilla tulee olla mahdollisuus viedä osaamistaan maailmalle ja tätä toimintaa on rahoituksella tuettava. On kuitenkin tarkkailtava koulutus- ja osaamisviennin sekä -tuonnin eettisiä kysymyksiä.

Opiskelijapolitiikka kansainvälisellä tasolla

- Vaihto-opiskelijoille ja kansainvälisille tutkinto-opiskelijoille on tarjottava terveydenhuollon ja opiskelijahuollon palveluja englanniksi.
- Lapin korkeakoulukonsernin kielilinjauksen tulee olla selkeä ja sen toimeenpanon läpinäkyvää. Linjauksen tulee tukea kansainvälisten opiskelijoiden toimintaa yliopistolla.
- EU- ja ETA- maiden ulkopuolelta tulevilla opiskelijoilla ei tule olla lukukausimaksuja.
- Lapin yliopiston opiskelijalla tulee olla monipuolisia vaihtoehtoja vaihto-opintokohteiksi.
- Opiskelijan tutkintorakenteen tulee mahdollistaa vaihto-opinnot. Lisäksi opiskelijan tulee saada tarvittava palvelu yliopiston kansainvälistymispalveluista.
- Yliopiston viestinnän tulee olla saavutettavaa suomen lisäksi myös englanniksi.
- Lapin yliopiston tulee vahvistaa kansainvälistä osaamistaan muun muassa monipuolisilla kansainvälisillä tutkinto-ohjelmilla sekä kansainvälisellä yliopistoyhteistyöllä. Lisäksi Arktisen keskuksen toimintaa on tuotava lähemmäs opiskelijoita.
- Lapin yliopiston tulee varautua hyvissä ajoin kansainvälisten tutkinto-ohjelmien vaatimiin muutoksiin. Yliopiston tulee tukea ylioppilaskuntaa kaksikielisyyteen siirtymisessä taatakseen lakisäätöiden tehtävien hoitamisen myös kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden osalta.
- Kaikkien korkeakoulujen perustutkinto-opiskelijoiden ja ylioppilaskuntaan kuuluvien kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden opiskeluterveydenhuolto tulee järjestää Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS) kautta.
- Yliopisto kehittää kansainvälisten korkeakouluverkostojen toimintaa huomioiden Suomen kansalliset erityispiirteet.
- Yliopiston tulee vahvistaa profiiliaan kansainvälisenä arktisena yliopistona.
- Lapin yliopisto tunnustaa opiskelijan ulkomaisissa korkeakouluissa suoritettut tutkinnot ja opintojaksot.
- Opiskelijoiden osallisuutta kansainvälisten verkostojen/allianssien päätöksenteossa on vahvistettava ja opiskelijoiden välistä yhteistyötä niissä lisättävä.
- Suomen, Ruotsin ja Norjan tulisi muodostaa yhteinen pohjoinen työssäkäyntialue ja muun muassa rajaesteitä poistamalla lisätä myös korkeakoulutettujen työllistymistä alueelle.

